

НАРЕДБА № 24 ОТ 28 МАЙ 2004 Г. ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ПОСЕВЕН И ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ РАСТЕНИЯ

Издадена от министъра на земеделието и горите

Обн. ДВ. бр.55 от 25 юни 2004г., изм. ДВ. бр.77 от 25 септември 2007г., изм. ДВ. бр.87 от 19 октомври 2018г., изм. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022г.

Глава първа. ОБЩА РАЗПОРЕДБА

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. категориите семена, които се произвеждат, сертифицират, одобряват и търгуват в страната;
2. сертификацията на семената;
3. изискванията към стандартните семена;
4. проверката на стандартните семена;
5. одобряването на търговските семена;
6. последващото разфасоване на семената, малки опаковки;
7. предлагането на пазара на семената;
8. проверка кълняемостта на семената;
9. условията и редът за извършване на последващ контрол на семената;
10. сертификацията на посадъчния материал от медицински и ароматни растения;
11. изискванията към стандартния посадъчен материал;
12. предлагането на пазара на посадъчния материал от медицински и ароматни растения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2007 г., в сила от 25.09.2007 г.) Наредбата се прилага за семената и посадъчния материал от медицински и ароматни растения, определени по групи "едногодишни", "двугодишни" и "многогодишни" съгласно приложение № 1.

Глава втора. КАТЕГОРИИ СЕМЕНА ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ РАСТЕНИЯ

Чл. 2. (1) Семената от медицински и ароматни растения се предлагат на пазара с означение за вид и/или сорт.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2007 г., в сила от 25.09.2007 г.) Посевният материал от медицински и ароматни растения се търгува с означение на вида. В този случай на етикета се посочва растителният вид по начин, който не предизвиква объркване с наименованията на сортовете.

(3) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2007 г., в сила от 25.09.2007 г.) Посевният материал от медицински и ароматни растения може да се търгува с означение за сорт, при условие че сортът е:

1. защитен съгласно Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни, или
2. вписан в Официалната сортова листа.

Чл. 3. На пазара се предлагат предбазови, базови, сертифицирани, стандартни и търговски семена от медицински и ароматни растения.

Чл. 4. (1) Предбазовите семена се произвеждат по методи и схеми за поддържане на сорта под контрола на лицата по чл. 26, ал. 1 ЗППМ, които извършват сортоподдържането.

(2) Лицата по ал. 1 декларират писмено пред Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) спазването на методите и схемите при производството на предбазови семена.

(3) Предбазовите семена се предлагат на пазара, когато са сертифицирани по изискванията за базови.

(4) Предбазовите семена са предназначени за производство на базови и сертифицирани семена.

Чл. 5. (1) Базови семена се произвеждат от всички видове медицински и ароматни растения и от родителски компоненти за хибридни семена.

(2) Базовите семена се използват за производството на сертифицирани семена.

Чл. 6. (1) Сертифицирани семена се произвеждат от всички видове медицински и ароматни растения, които се размножават със семена.

(2) Сертифицираните семена се използват за производство на медицински и ароматни растения.

Чл. 7. (1) Стандартните семена могат да се произвеждат от категориите предбазови, базови или сертифицирани семена.

(2) Стандартните семена се използват за производство на медицински и ароматни растения или за производство на стандартни семена.

Чл. 8. (1) Търговски семена се произвеждат от всички видове медицински и ароматни растения.

(2) Търговските семена се идентифицират само с ботаническия вид на растението.

(3) Търговските семена се използват за производство на медицински и ароматни растения или търговски семена.

Глава трета. **УСЛОВИЯ И РЕД ЗА СЕРТИФИКАЦИЯ НА СЕМЕНА**

Раздел I. **Общи положения**

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира предбазовите, базовите и сертифицираните семена, които отговарят на минималните изисквания за пространствена изолация и сортова чистота съгласно приложение № 2, аналитична чистота и кълняемост съгласно приложение № 3 и методите, утвърдени от министъра на земеделието по чл. 31, ал. 6 и 8 ЗППМ.

Чл. 10. (1) Сертификцията на семената се извършва въз основа на заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) скицата на поземления имот (площите), върху който се извършва семепроизводството, заверена от съответната общинска служба по земеделие по местонахождението на имота;

2. документите за изходния материал (изходните семена) - сертификати и документи за последващ контрол;

3. писмената декларация на селекционера, че ще извършва методично ръководство на производството на базови и предбазови семена.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Заявлението за сертификация се подава от лицата по чл. 28, ал. 1 ЗППМ, в териториалното звено (ТЗ) на ИАСАС, в чийто район се намират площите за производство на сертифицирани семена.

(4) Заявлението за сертификация на семена се подава в срок до 30 дни след извършване на сеитбата и се регистрира в ТЗ на ИАСАС в деня на получаването му.

(5) Инспекторите от ТЗ на ИАСАС съставят досие на заявените за сертификация семена.

Раздел II. **Полска инспекция**

Чл. 11. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Полска инспекция се извършва за установяване съответствието на посева с минималните изисквания за пространствена изолация и сортова чистота съгласно приложение № 2 и методите, утвърдени от министъра на земеделието.

(2) Полската инспекция се извършва чрез прегледи на посевите.

Чл. 12. (1) Полската инспекция се извършва от инспектори на ИАСАС или инспектори, получили разрешение по чл. 6, ал. 1 ЗППМ.

(2) Когато полската инспекция се извършва от инспектор, получил разрешение по чл. 6 ЗППМ, към заявлението за сертификация се прилага договорът, сключен между инспектора и заявителя.

Чл. 13. (1) Инспекторите на ИАСАС извършват полска инспекция на всички категории семена.

(2) Полски инспектори по чл. 6 ЗППМ могат да извършват полска инспекция на категорията "сертифицирани семена".

Чл. 14. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол контролира извършването на полска инспекция от инспекторите, получили разрешение по чл. 6, ал. 1 ЗППМ, чрез контролни проверки от инспектор на ИАСАС по време на извършван преглед.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Когато при контролна проверка се установи, че инспекторът не извършва полската инспекция по утвърдените от министъра на земеделието методи, се наказва съгласно чл. 67 ЗППМ.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Полската инспекция се извършва, когато посеят има типични признаци, позволяващи да се установи съответствието му с минималните изисквания за сортова чистота съгласно приложение № 2 и методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието.

(2) Заявителят е длъжен писмено да уведоми ТЗ на ИАСАС, в което е подал заявлението за сертификация, 7 дни преди настъпване на съответната фаза на развитие на културата за извършване на преглед от полския инспектор.

Чл. 16. (1) Резултатите от полската инспекция се отразяват в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Актът се издава от инспектора, извършил полската инспекция в тридневен срок от последния преглед на полето, след заплатена такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(3) Актът за полска инспекция се съставя в три еднообразни екземпляра. Единият екземпляр се предоставя на заявителя, вторият се класира в досието по чл. 10, ал. 5, а третият се съхранява в ТЗ на ИАСАС или от инспектора по чл. 6, ал. 1 ЗППМ, когато полската инспекция е извършена от него.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Актът за полска инспекция на хибридни семена се издава само ако резултатите от последващ контрол на родителските компоненти показват, че всеки родителски компонент отговаря на изискванията за съответната

категория съгласно методите за последващ контрол, утвърдени от министъра на земеделието.

Чл. 18. (1) Когато резултатите от извършен преглед показват несъответствие на посева с изискванията за автентичност и сортова чистота, но тези несъответствия могат да бъдат отстранени, инспекторът определя срок за отстраняването им.

(2) След изтичане на срока инспекторът извършва повторен преглед през същата фаза на развитие на културата, за който заявителят заплаща такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 19. (1) Когато резултатите от полската инспекция покажат несъответствие на посева с изискванията за автентичност и сортова чистота и несъответствията не могат да бъдат отстранени или повторният преглед покаже, че не са отстранени, посевът се бракува от съответния инспектор по чл. 12, ал. 1 или със съгласието на заявителя се одобрява в по-ниска категория.

(2) Бракуването или одобряването на посева в по-ниска категория се отразяват в акта за полска инспекция и се подписва от заявителя.

Чл. 20. (1) Когато заявителят не е съгласен с резултатите от извършен преглед, може в 5-дневен срок от получаването на акта за полска инспекция да подаде молба до изпълнителния директор на ИАСАС за арбитражен преглед.

(2) Арбитражният преглед се извършва от комисия, определена със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС, в присъствието на инспектора, извършил полската инспекция, и заявителя или упълномощено от него лице.

(3) Производителят не може да извършва допълнителни манипулации в посева между последния преглед и арбитражния преглед.

(4) Резултатът от арбитражния преглед е окончателен. Когато резултатът от арбитражния преглед потвърди заключението на акта за полска инспекция, заявителят заплаща такса съгласно тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Раздел III.

Заготовка на семената; опаковане и етикетиране на семената

Чл. 21. (1) Произведените семена, одобрени с акт за полска инспекция, се почистват и се оформят от заготвителя в хомогенни партиди.

(2) Хомогенните партиди имат размери съгласно приложение № 4 и се опаковат в опаковки с нетно тегло или брой семена, определени от заявителя по чл. 10, ал. 3.

Чл. 22. (1) Семената се опаковат в хартиени, синтетични опаковки, в опаковки от естествени материали или от друг подходящ за тяхното съхранение материал.

(2) Опаковките на семената се затварят чрез машинно зашиване, чрез топло залепване или затваряне, съответстващо на вида материал.

Чл. 23. (1) Върху външната страна на опаковката на семената, предназначени за сертификация, се поставя етикет, съдържащ данните, посочени в приложение № 5.

(2) Етикетът се изработва от устойчив на късане материал и с минимални размери 114 mm x 70 mm.

(3) В зависимост от категорията на семената етикетът е:

1. бял с диагонална виолетова ивица - за предбазови семена;
2. бял - за базови семена;
3. син - за сертифицирани семена.

(4) В зависимост от начина на поставяне етикетът е:

1. защит за опаковката;
2. самозалепващ се;
3. поставен в опаковката, ако тя е прозрачна и етикетът може да бъде прочетен.

Чл. 24. (1) Етикетът по чл. 23, ал. 1 задължително се изписва на български език, като данните се отпечатват по начин, който не позволява тяхното заличаване.

(2) При етикетирание на генетично модифицирани сортове на етикета се отбелязва, че този сорт е генетично модифициран.

(3) Всички химически третириания на семената се посочват на етикета. Използваните препарати, разрешени за употреба в страната, се отбелязват с тяхното търговско наименование.

Чл. 25. Опаковките на семената се затварят и етикетите се поставят по такъв начин, че при отваряне да се наруши целостта на запечатването или да останат следи върху опаковката и при подмяна или подправяне на етикета да останат следи.

Чл. 26. (1) Заявителят е длъжен, преди да се извърши опаковане и етикетирание на семената, да подаде писмено заявление до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намират семената, за получаване на идентификационен номер на партидата.

(2) В заявлението се посочват: големината и броят на партидите, нетното тегло или броят на семената в опаковките, тяхното местонахождение и броят на етикетите.

(3) Въз основа на заявлението ТЗ на ИАСАС издава идентификационните номера на партидите.

(4) Заявлението по ал. 1 се прилага към досието по чл. 10, ал. 5.

Чл. 27. Опаковките не могат да се отворят от заявителя освен при презаготовка и допълнителни растителнозащитни третириания на семената.

Раздел IV. Вземане на проби

Чл. 28. (1) Проби за лабораторни анализи и последващ контрол се вземат от партиди, заготвени съгласно изискванията на раздел III.

(2) Проби за извършване на контролни анализи се вземат при съхранението на семената и при предлагането им на пазара.

(3) Контролните анализи по ал. 2 се отнасят само за количествата семена, от които са взети пробите.

(4) Проби се вземат и при презаготовка.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Пробите се вземат от длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС, по методи, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

(2) Пробите се вземат в присъствието на заявителя или упълномощено от него лице.

(3) Лицето по ал. 1 взема изходна проба, от която формира средни проби. Средните проби са с размери съгласно приложение № 4 и служат за:

1. анализ за кълняемост и аналитична чистота;
2. анализ за влага;
3. последващ контрол;
4. съхранение в ТЗ на ИАСАС;
5. предоставяне на заявителя - по негово искане.

(4) Пробата по ал. 3, т. 4 се съхранява до изтичане срока на действие на сертификата и се ползва при необходимост от допълнителни изпитвания, включително за арбитражни анализи.

Чл. 30. (1) Длъжностното лице, което взема пробите, изготвя протокол за взетите проби по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, след заплатена такса съгласно тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(2) Протоколът се подписва от лицето по ал. 1 и от заявителя или от упълномощено от него лице и се прилага към досието.

Чл. 31. Пробите се използват само за целите на лабораторни изпитвания и последващ контрол.

Чл. 32. (1) Когато заявителят иска да провери посевни качества на семената преди окончателната им заготовка, може да вземе проби от тях за лабораторен анализ.

(2) Лабораторните анализи се извършват в лаборатория на ИАСАС или в лаборатория по чл. 7, ал. 1 ЗППМ, като резултатите важат само за представената проба.

Чл. 33. Разходите по изпращането на пробите за лабораторни анализи в съответната лаборатория и в ТЗ на ИАСАС за извършване на грунтов контрол са за сметка на заявителя.

Раздел V.

Лабораторни анализи за посевни качества на семената

Чл. 34. Вземите проби семена се изследват за аналитична чистота и кълняемост в лаборатория на ИАСАС или лаборатория по чл. 7, ал. 1 ЗППМ, одобрена за извършване на анализи на медицински и ароматни растения.

Чл. 35. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Лабораторните анализи се извършват по методи, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ.

(2) Лабораторията, извършила анализа, издава документ за лабораторен анализ за посевни качества на семената по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) Документът по ал. 2 се изготвя в три екземпляра - един за лабораторията, един за ТЗ на ИАСАС, взело пробите, и един за заявителя.

(4) Документът по ал. 2 се издава в 3-дневен срок от приключване на лабораторния анализ и при заплатена такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Когато резултатите от лабораторните анализи показват, че семената отговарят на минималните изисквания за аналитична чистота и кълняемост съгласно приложение № 3 и методите, утвърдени от министъра на земеделието, семената се сертифицират.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Когато резултатите от лабораторните анализи показват, че семената не отговарят на минималните изисквания за аналитична чистота и кълняемост съгласно приложение № 3 и методите, утвърдени от министъра на земеделието, семената не се сертифицират.

(2) Семената по ал. 1 не могат да се предлагат на пазара.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Семената, които не отговарят на изискванията за кълняемост, се предлагат на пазара само след разрешение от министъра на земеделието или упълномощено от него длъжностно лице по чл. 39, ал. 1 ЗППМ.

(4) Заявителят може да отстрани отклоненията от изискванията за кълняемост на семената чрез смесване със семена от други партии от същия вид, сорт и размножение. В този случай се взема нова проба и се извършва анализ.

Чл. 38. Заявителят може да отстрани отклоненията от изискванията за посевни качества на семената чрез презаготовка, след която се извършва последващ анализ.

Чл. 39. (1) Ако заявителят не е съгласен с резултатите от лабораторните анализи за посевни качества на семената, може в 5-дневен срок от получаването им да подаде заявление до изпълнителния директор на ИАСАС за арбитражния анализ.

(2) Арбитражният анализ се извършва в централната лаборатория на ИАСАС.

(3) За целите на арбитражния анализ се извършва ново вземане на проба.

(4) Когато арбитражният анализ потвърди резултатите от първия лабораторен анализ, заявителят заплаща такса съгласно тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Раздел VI.

Ред за издаване на сертификат

Чл. 40. (1) Когато семената отговарят на изискванията на тази глава, длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС, издава сертификат.

(2) Сертификатът се издава в 5-дневен срок от приключване на лабораторните анализи след заплатена такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(3) Сертификатът се съставя в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, взело пробите.

Чл. 41. (Отм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.)

Глава четвърта.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТАНДАРТНИ СЕМЕНА; ПРОВЕРКА НА СТАНДАРТНИТЕ СЕМЕНА

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Полската инспекция на стандартни семена се извършва от производителя на стандартни семена за установяване съответствието на посева с минималните изисквания за пространствена изолация и сортова чистота съгласно приложение № 2 и методите, утвърдени от министъра на земеделието.

(2) Стандартните семена, произведени от посеви, които съответстват на минималните изисквания за автентичност и сортова чистота, се почистват и се заготвят в хомогенни партии по условията на глава трета, раздел III.

(3) Върху опаковките на стандартните семена се поставя етикет на производителя или заготвителя. Етикетът е с тъмножълт цвят и съдържа данните, посочени в приложение № 5.

Чл. 43. Производителите и заготвителите на стандартни семена водят регистър на произведените или заготвени партии. Регистърът се съхранява за период 5 години.

Чл. 44. (1) Заготвителите на стандартни семена вземат проби от заготвените партии за лабораторни анализи за посевни качества. Пробите са с размер и тегло съгласно приложение № 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Вземането на проби се извършва съгласно методи, утвърдени от министъра на земеделието, по чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 45. (1) Лабораторните анализи за посевни качества на стандартните семена се извършват в лабораториите по чл. 7, ал. 3 ЗППМ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Лабораторните анализи се извършват за установяване съответствието на семената с минималните изисквания за аналитична чистота и кълняемост съгласно приложение № 3 и методите, утвърдени от министъра на земеделието.

(3) За резултатите от лабораторните анализи лабораториите издават документ в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за съответната лаборатория.

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Производителите и заготвителите на стандартни семена удостоверяват съответствието на стандартните семена с минималните изисквания за сортова чистота съгласно приложение № 2, аналитична чистота и кълняемост съгласно приложение № 3 и методите за полска инспекция и за лабораторни анализи, утвърдени от министъра на земеделието, с фирмен документ.

(2) Фирменият документ съдържа данните, посочени в приложение № 5, сортовата чистота и номера на документа за лабораторен анализ.

(3) Фирменият документ има срок на валидност една година от датата на издаването му.

Чл. 47. (1) Производителите и заготвителите на стандартни семена, за които има фирмен документ, подават до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намират семената, заявление за вземане на проби за последващ контрол.

(2) Заявлението е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС. Към заявлението се прилага фирменият документ.

(3) Въз основа на заявлението определено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице взема проба за последващ контрол и контролна проба, която се съхранява от ИАСАС, след заплатена такса по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(4) Стандартните семена могат да се търгуват, без да се изчаква резултатът от грунтов контрол.

(5) Когато при извършване на грунтов контрол посевът не отговаря на изискванията за сортова чистота, семената не могат да се търгуват.

Глава пета. ОДОБРЯВАНЕ НА ТЪРГОВСКИТЕ СЕМЕНА

Чл. 48. (1) Произведените търговски семена се почистват и се заготвят в хомогенни партии при условията на глава трета, раздел III.

(2) Заготовката, вземането на проби, лабораторните анализи, опаковането и етикетирването на търговските семена се извършват по реда на глава трета, раздели III - V.

(3) Етикетът на търговските семена е кафяв на цвят и съдържа данните, посочени в приложение № 5.

Чл. 49. (1) За търговските семена, отговарящи на условията по чл. 48, се издава документ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Документът се издава от упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице в 5-дневен срок от приключване на лабораторните анализи след заплатена такса по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(3) Документът се издава в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, взело пробите.

(4) Документът има срок на валидност една година от датата на издаването му.

Глава шеста. ПОСЛЕДВАЩО РАЗФАСОВАНЕ. МАЛКИ ОПАКОВКИ

Раздел I. Последващо разфасоване

Чл. 50. (1) При последващо разфасоване на опаковки със сертифицирани семена от всички категории и търговски семена притежателят на сертификата/документа на търговските семена или търговецът на семената подава заявление до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намират семената.

(2) Заявлението по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС. Към заявлението се прилага копие на сертификата/ документа на търговските семена.

Чл. 51. (1) След приключването на последващото разфасоване заявителят уведомява ТЗ на ИАСАС.

(2) Определено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице проверява на място извършената разфасовка.

(3) Лицето по ал. 2 отбелязва в копието на сертификата/документа на търговските семена извършените промени и ги заверява с официален печат.

(4) Разходите за проверката по ал. 2 са за сметка на заявителя.

Чл. 52. (1) Когато при разфасоването останат семена в отделна опаковка от партидата, която се разфасова, длъжностното лице от ИАСАС я запечатва.

(2) Семената по ал. 1 могат да се търгуват след ново етикетиране или да се разфасоват по реда на тази глава.

Чл. 53. (1) Последващо разфасоване на стандартни семена се извършва от производителите, заготвителите или търговците на стандартни семена.

(2) Лицата по ал. 1 отбелязват в копието на фирмения документ извършените промени и ги заверяват с подпис и/или печат.

(3) Върху опаковките след разфасоването лицата по ал. 1 поставят нови етикети.

(4) Когато партида стандартни семена, за която има издаден фирмен документ, бъде разфасована, разфасованите семена се предлагат на пазара след вземане на проби от ИАСАС за последващ контрол.

Раздел II.

Малки опаковки

Чл. 54. (1) Сертифицираните, стандартните и търговските семена могат да се предлагат на пазара под формата на малки опаковки.

(2) Малките опаковки имат максимално нетно тегло до 25 g за дребносеменните и до 500 g за едресеменните култури.

(3) Малките опаковки се изработват от следните материали, които гарантират съхранението на семената:

1. промазана хартия;

2. метално фолио или от друг синтетичен материал, подходящ за топло залепване;

3. метални опаковки.

(4) Върху малките опаковки се отпечатват данните съгласно приложение № 5 с размер на шрифта не по-малък от 12 пункта.

Чл. 55. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Семената се разфасоват в малки опаковки от лица по чл. 28, ал. 1 ЗППМ. Лицата, извършили разфасовката, отговарят за идентичността на семената в малки опаковки с тази на семената от разфасованите опаковки.

Чл. 56. (1) Сертифицираните и търговските семена се разфасоват в малки опаковки по реда на глава шеста, раздел I.

(2) Стандартните семена се разфасоват в малки опаковки от производителя, заготвителя или търговеца.

(3) Лицето по ал. 2 отбелязва в копие на фирмения документ на стандартните семена извършените промени и ги заверява с подпис и/или печат.

Чл. 57. Срокът на действие на сертификата, съответно документа за търговските семена или фирмения документ за стандартните семена, е:

1. две години от датата на извършения лабораторен анализ на семената, съхранявани в опаковки по чл. 54, ал. 3, т. 1;

2. три години от датата на извършения лабораторен анализ на семената, съхранявани в опаковки по чл. 54, ал. 3, т. 2 и 3.

Глава седма.

ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАЗАРА НА СЕМЕНА ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ РАСТЕНИЯ

Раздел I.

Внос на семена

Чл. 58. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол проверява съответствието на семената от внос с посоченото в документа за посевни качества и здравно състояние, издаден от официален сертифициращ и/или контролен орган на страната износител за сертифицираните и търговските семена или фирмен документ за качество - за стандартните семена.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) За проверка на съответствието по ал. 1 упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице взема проби по методи, утвърдени от министъра на земеделието. Пробите се използват за:

1. извършване на лабораторен анализ за посевни качества;
2. извършване на грунтов контрол, с изключение на търговските семена;
3. съхранение с цел контрол.

(3) Взетите проби и протоколите за вземане на проби се изпращат в централната лаборатория на ИАСАС и в ТЗ на ИАСАС, в което се извършва грунтов контрол.

(4) Разходите по изпращането на пробите са за сметка на вносителя.

Чл. 59. (1) Пробите за лабораторен анализ се изследват в централната лаборатория на ИАСАС по методи съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ.

(2) Грунтов контрол на взетите проби се извършва по методи съгласно чл. 37, ал. 4 ЗППМ.

(3) Семената от внос не могат да се предлагат на пазара до получаването на резултатите от лабораторните анализи.

Чл. 60. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Когато резултатите от лабораторните анализи за посевни качества показват, че семената отговарят на минималните

изисквания за аналитична чистота и кълняемост съгласно приложение № 3 и методите за лабораторни анализи, утвърдени от министъра на земеделието, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице издава документ за търговия със семена от внос.

(2) Документът по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, и се издава в 3-дневен срок от приключване на лабораторните анализи.

(3) Документът за търговия със сертифицираните и стандартните семена се издава, без да се изчаква резултатът от грунтов контрол.

(4) Документът по ал. 1 е със срок на действие една година от датата на издаването му.

Чл. 61. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Когато резултатите от лабораторните анализи показват, че семената не отговарят на минималните изисквания за аналитична чистота и кълняемост съгласно приложение № 3 и методите за лабораторни анализи, утвърдени от министъра на земеделието, семената се изнасят от страната или се унищожават при спазване разпоредбите по чл. 59 ЗППМ.

Чл. 62. (1) Семената от внос с издаден документ за търговия се търгуват с опаковките и етикетите, с които са внесени в страната, и допълнително поставен стикер върху всяка опаковка, съдържащ данните от официалния етикет на опаковката на български език.

(2) Семената от внос могат да се разфасоват в малки опаковки по реда на глава шеста, раздел II.

Раздел II. Документи за търговия в страната

Чл. 63. (1) Семената от медицинските и ароматните растения се търгуват, придружени с ясно и четливо копие на сертификата, съответно документа на търговските семена, фирмения документ на стандартните семена или документа за търговия със семена от внос, заверено с подпис и/или печат на търговеца.

(2) Върху копие то се изписват името или фирмата на купувача и продавача, количеството продадени семена и датата на продажбата.

(3) Данните по ал. 2 се записват в книгата по чл. 62, ал. 1 ЗППМ. Продавачът се подписва срещу всеки запис в книгата.

(4) Когато предмет на търговията е цялата партида, сертификатът или документите по чл. 62 се предават на купувача.

Раздел III. Документи за износ

Чл. 64. (1) Износът на всички категории сертифицирани семена, търговски семена и стандартни семена се извършва съответно със сертификата, документа за търговските семена или с фирмения документ за стандартните семена или с ISTA сертификат.

(2) За издаване на ISTA сертификат износителите на семена подават в централната лаборатория на ИАСАС заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(3) За издаване ISTA сертификат се извършва пробовземане по реда на глава трета, раздел IV.

(4) ISTA сертификатът се издава от изпълнителния директор на ИАСАС или упълномощено от него длъжностно лице след заплатена такса съгласно тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Глава осма.

ПРОВЕРКА КЪЛНЯЕМОСТТА НА СЕМЕНАТА

Чл. 65. (1) Партидите сертифицирани семена от всички категории, търговски и стандартни семена се проверяват за съответствие с минималните изисквания за кълняемост съгласно приложение № 3.

(2) Проверката се извършва след изтичането на срока на валидност на сертификата, съответно документа на търговските семена, фирмения документ на стандартните семена и документа за търговия със семена от внос, чрез лабораторен анализ на семената.

Чл. 66. (1) Лицето, собственик на семената от партиди сертифицирани и търговски семена, включително семена от внос, подава заявление за извършване на лабораторен анализ за кълняемост в ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намират семената.

(2) Заявлението е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС. Към него се прилага сертификатът, съответно документът на търговските семена или документът за търговия със семена от внос и документът за последващ контрол, ако е издаден такъв.

Чл. 67. (1) За целите на лабораторния анализ се извършва вземане на проби по реда на глава трета, раздел IV.

(2) Лабораторията, извършила анализа, издава документ за лабораторен анализ за кълняемост по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, след заплатена такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 68. (1) Когато резултатите от лабораторния анализ показват, че семената отговарят на минималното изискване за кълняемост, въз основа на документа по чл. 67, ал. 2 упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице издава сертификат или документ на търговските семена, или документ за търговия със семената от внос.

(2) Сертификатът, документът на търговските семена и документът за търговия със семена от внос са по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, и се издават в 5-дневен срок от издаването на документа за лабораторен анализ след платена такса по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(3) Върху етикета на опаковката се поставя самозалепващ се стикер по чл. 32, ал. 3 ЗППМ.

Чл. 69. (1) Когато резултатите от лабораторния анализ показват, че семената не съответстват на минималното изискване за кълняемост, семената не могат да се търгуват.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол анулира сертификата, съответно документа на търговските семена или документа за търговия със семена от внос за семената по ал. 1.

Чл. 70. (1) Проверката на стандартните семена за съответствие на кълняемостта им с изискванията на приложение № 3 се извършва в лаборатории по чл. 7, ал. 3 ЗППМ.

(2) Когато резултатите от лабораторния анализ показват, че семената отговарят на минималното изискване за кълняемост, лабораторията издава документ за анализа, който се съхранява от притежателя на семената и се предоставя на контролния орган ИАСАС при проверки.

(3) Върху етикета на опаковката се поставя самозалепващ се стикер по чл. 32, ал. 3 ЗППМ.

(4) Когато резултатите от лабораторния анализ покажат, че семената не отговарят на минималното изискване за кълняемост, семената не се предлагат на пазара.

Глава девета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ НА СЕМЕНАТА

Чл. 71. (1) Последващ контрол на семена от медицински и ароматни растения се извършва за проверка на сортовата им чистота и автентичност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Последващият контрол на семена от медицински и ароматни растения се осъществява чрез методи на грунтов контрол, утвърдени от министъра на земеделието, съгласно чл. 37, ал. 4 ЗППМ.

Чл. 72. (1) На последващ контрол подлежат:

1. всички партии от предбазови, базови семена и стандартни семена;
2. до 25 % от партидите на сертифицираните семена, в т. ч. хибриди;
3. семена, които се проверяват от ИАСАС в търговската мрежа, с изключение на търговските семена;
4. всички партии семена от внос, с изключение на търговските семена.

(2) Начинът на определяне на процентите се извършва ежегодно със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС в зависимост от вида култура.

Чл. 73. Взетите проби за грунтов контрол и протоколите за вземане на проби се изпращат в ТЗ на ИАСАС, в което се извършва грунтов контрол.

Чл. 74. (1) Когато резултатите от грунтовым контрол показват, че посевет отговаря на изискванията за сортова чистота и автентичност, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице от ТЗ, в което се извършва грунтов контрол, издава свидетелство за сортова чистота.

(2) Свидетелството по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, и се издава след заплатена такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(3) Свидетелството се съставя в три екземпляра - един за ТЗ на ИАСАС, взело пробите, един за притежателя на семената и един за съхранение в ТЗ, в което се извършва грунтов контрол.

Чл. 75. Когато резултатите от грунтовым контрол показват, че предбазовите и базовите семена не отговарят на изискванията за сортова чистота и сортова автентичност за съответната категория, но отговарят на изискванията за пониска категория, длъжностното лице по чл. 74, ал. 1 одобрява семената за категорията, на която отговарят.

Чл. 76. (1) Когато посевет не отговаря на изискванията за сортова чистота и автентичност по време на извършване на грунтов контрол, длъжностното лице по чл. 74, ал. 1 уведомява собственика на семената и ТЗ на ИАСАС, взело пробите, в тридневен срок от установяване на несъответствията и осигурява достъп на собственика до посева.

(2) Семената по ал. 1 не могат да се предлагат на пазара.

Чл. 77. Резултатите от последващия контрол на семената в търговската мрежа се отнасят само за партидата, от която са взети пробите.

Глава десета.

КАТЕГОРИИ ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ РАСТЕНИЯ

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2007 г., в сила от 25.09.2007 г.) (1) Посадъчният материал от медицински и ароматни растения се търгува с означение на вида. В този случай на етикета се посочва растителният вид по начин, който не предизвиква объркване с наименованията на сортовете.

(2) Посадъчният материал от медицински и ароматни растения може да се търгува с означение за сорт, при условие че сортът е:

1. защитен съгласно Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни, или
2. вписан в Официалната сортова листа.

Чл. 79. Посадъчният материал от медицински и ароматни растения се произвежда и търгува като предбазов, базов, сертифициран и стандартен.

Чл. 80. (1) Предбазовият посадъчен материал се произвежда по методи и схеми за поддържане автентичността на сорта, под контрола на лицата по чл. 26, ал. 1 ЗППМ, които извършват сортоподдържането.

(2) Лицата по ал. 1 писмено декларират пред ИАСАС спазването на методите и схемите при производството на предбазов посадъчен материал.

(3) Предбазовият посадъчен материал е предназначен за производство на базов посадъчен материал от медицински и ароматни растения.

Чл. 81. (1) Базовият посадъчен материал от медицински и ароматни растения се произвежда под контрола на лицата по чл. 26, ал. 1 ЗППМ, които извършват сортоподдържането.

(2) Базовият посадъчен материал се произвежда по методи и схеми за поддържане автентичността на сорта и здравното му състояние.

(3) Базовият посадъчен материал от медицински и ароматни растения е предназначен за производство на сертифициран посадъчен материал.

Чл. 82. (1) Сертифицираният посадъчен материал от медицински и ароматни растения се произвежда от базов материал.

(2) Сертифицираният посадъчен материал от медицински и ароматни растения е предназначен за производство на медицински и ароматни растения или за създаване на маточни насаждения.

Чл. 83. Стандартният посадъчен материал от медицински и ароматни растения се произвежда от сертифициран посадъчен материал или от маточни насаждения, чиято сортова автентичност и чистота се контролира от производителя.

Глава единадесета.

СЕРТИФИКАЦИЯ НА ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ РАСТЕНИЯ

Раздел I.

Общи положения

Чл. 84. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира категориите сертифициран посадъчен материал, когато

отговарят на минималните изисквания за пространствена изолация, сортова чистота, качество и здравно състояние.

(2) Минималната стойност за пространствена изолация на насажденията е 0,2 m.

(3) Сортовата чистота на насажденията от медицински и ароматни растения е 100%.

(4) Минималните стойности за качество и здравно състояние са посочени в приложение № 6.

Чл. 85. (1) Сертификацията на посадъчния материал от медицински и ароматни растения се извършва въз основа на заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) скица на поземления имот, върху който се намира насаждението, заверена от съответната общинска служба по земеделие, по местонахождение на насаждението;

2. сертификат за изходния материал;

3. писмена декларация на лицето по чл. 26, ал. 1 ЗППМ, че ще извършва методично ръководство на производството на предбазов и базов посадъчен материал.

(3) Заявлението за сертификация се подава от лицата по чл. 28, ал. 1 ЗППМ в ТЗ на ИАСАС, в чийто район се намират насажденията за производство на сертифициран посадъчен материал от медицински и ароматни растения.

(4) Заявлението за сертификация се подава 30 дни след засаждане или засяване на насаждението и се регистрира в ТЗ в деня на получаването му.

(5) Заявление за сертификация на вече създаденото насаждение се подава не по-късно от 30 март съответната година.

(6) Инспекторите в ТЗ съставят досие на заявените насаждения за производство с цел сертификация на посадъчен материал от медицински и ароматни растения в 7-дневен срок от датата на подаване на заявлението.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Териториалното звено на ИАСАС служебно уведомява Областната дирекция по безопасност на храните за подадената заявка за сертификация в срок 7 дни от изготвяне на досието.

Раздел II. Полска инспекция

Чл. 86. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Полска инспекция се извършва за установяване съответствието на насажденията с минималните изисквания съгласно чл. 84, ал. 2 и 3, съответствията за здравно състояние и методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието.

(2) Полската инспекция се извършва от инспектори на ИАСАС чрез прегледи на маточните насаждения.

Чл. 87. (1) Полската инспекция на насажденията се извършва, когато сортовете признаци на културата са ясно изразени за съответния преглед.

(2) Заявителят е длъжен да уведоми ТЗ на ИАСАС, в което е подал заявлението за сертификация, 10 дни преди настъпване на съответната фенофаза на развитие на културата за извършване на преглед.

Чл. 88. (1) Резултатите от полската инспекция се отразяват в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Актът се издава след последния преглед на насаждението от инспектора, извършил полска инспекция, след предоставен документ от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) за здравното състояние на насаждението и платена такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(3) Актът за полска инспекция се съставя в два еднообразни екземпляра, като първият екземпляр се предоставя на заявителя, а вторият се прилага към досието по чл. 85, ал. 6.

Чл. 89. (1) Когато резултатите от извършен преглед показват несъответствие на насаждението с минималните изисквания за сортова чистота, но тези несъответствия могат да бъдат отстранени, инспекторът определя срок за отстраняването им.

(2) След изтичането на срока инспекторът извършва повторен преглед в същата фаза на развитие, за който заявителят заплаща такса съгласно тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 90. Когато резултатите от полската инспекция покажат несъответствие на насаждението с минималните изисквания за сортова чистота или при повторен преглед се установи, че несъответствията не са отстранени, насаждението се бракува от инспектора. Този факт се отразява в акта за полска инспекция.

Чл. 91. (1) Когато заявителят не е съгласен с резултатите от полската инспекция, в 5-дневен срок от получаването на акта за полска инспекция той може да подаде молба до изпълнителния директор на ИАСАС за арбитражен преглед.

(2) Арбитражният преглед се извършва от комисия, определена със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС, в присъствието на инспектора, извършил полската инспекция, и заявителя или упълномощено от него лице.

(3) Заявителят не може да извършва допълнителни манипулации в насаждението между последния преглед и арбитражния преглед.

(4) Резултатът от арбитражния преглед е окончателен. Когато резултатът от арбитражния преглед потвърди заключението на акта за полска инспекция, заявителят заплаща такса съгласно тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Раздел III.

Заготовка, опаковане и етикетирание на посадъчния материал от медицински и ароматни растения

Чл. 92. Посадъчният материал от медицински и ароматни растения, произведен от насажденията, одобрени с акт за полска инспекция, се заготвя в хомогенни партии и се опакова и етикетира.

Чл. 93. Посадъчният материал от медицински и ароматни растения се опакова по начин, съответстващ на вида, в касетки, контейнери, снопчета или връзки, завързани с устойчив на късане материал.

Чл. 94. (1) На всяка опаковка посадъчен материал се поставя етикет.

(2) Етикетът се изработва от устойчив на късане материал и е с размери 70 mm x 50 mm.

Чл. 95. Етикетът съдържа данните, посочени в приложение № 7, изписани на български език. Данните се отпечатват по начин, който не позволява тяхното заличаване.

Чл. 96. В зависимост от категорията на посадъчния материал от медицински и ароматни растения етикетът е:

1. бял с диагонална виолетова ивица - за предбазов посадъчен материал;
2. бял - за базов посадъчен материал;
3. син - за сертифициран посадъчен материал.

Чл. 97. (1) Преди да се извърши опаковането и етикетирането, заявителят подава писмено заявление за идентификационен номер на партидата до ТЗ на ИАСАС, на чиято територия се намира посадъчният материал, в което посочва големината и броя на партидите посадъчен материал и тяхното местонахождение, броя на посадъчния материал в една опаковка.

(2) Заявлението се класира в досието.

(3) Въз основа на искането заявителят получава съответния идентификационен номер на партидата.

Раздел IV.

Окачествяване на посадъчния материал от медицински и ароматни растения

Чл. 98. (1) За окачествяване на посадъчния материал от медицински и ароматни растения се формират проби от партии, заготвени съгласно изискванията на раздели III и IV.

(2) Проби се вземат и при презаготовка.

Чл. 99. (1) Пробите за окачествяване се вземат от длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Пробите за здравно състояние се вземат от представител на БАБХ.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Пробите се вземат в присъствието на заявителя или упълномощено от него лице по методи, утвърдени от министъра на земеделието.

Чл. 100. (1) Пробите се анализират на място от лицата, взели пробите, за установяване на качеството и здравното състояние на посадъчния материал.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) Пробите за здравно състояние могат да се анализират и в лаборатория на БАБХ или в лаборатория по чл. 8 ЗППМ по методи, утвърдени от министъра на земеделието.

Чл. 101. (1) Длъжностното лице от ИАСАС по чл. 99, ал. 1 издава документ за качество по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, в деня на окачествяването.

(2) Документът за качество се изготвя в два екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ, окачествило посадъчния материал, след заплатена такса по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Чл. 102. (1) Когато резултатите от окачествяването показват, че посадъчният материал от медицински и ароматни растения отговаря на минималните изисквания за качество и здравно състояние, посочени в приложение № 6, посадъчният материал се сертифицира.

(2) Когато резултатите от окачествяването показват, че посадъчният материал от медицински и ароматни растения не отговаря на минималните изисквания за качество и здравно състояние, посочени в приложение № 6, материалът може да се презаготви, след което се извършва повторно окачествяване.

Чл. 103. (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Ако заявителят не е съгласен с резултатите от окачествяването по отношение качеството и/или здравното състояние, може да подаде заявление до изпълнителния директор на ИАСАС или до изпълнителния директор на БАБХ за арбитражно окачествяване.

Чл. 104. (1) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) Арбитражното окачествяване се извършва от комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС или изпълнителния директор на БАБХ, в присъствие на инспектора, извършил окачествяването.

(2) Когато арбитражното окачествяване потвърди резултатите от първото окачествяване или от документа за здравно състояние, заявителят заплаща такса съгласно тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Раздел V. Ред за издаване на сертификат

Чл. 105. (1) Когато посадъчният материал от медицински и ароматни растения отговаря на изискванията на тази глава, длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС, издава сертификат.

(2) Сертификатът се издава в 5-дневен срок от приключване на оценяването след заплатена такса по тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

(3) Сертификатът се съставя в два еднообразни екземпляра - един за заявителя и един за ТЗ на ИАСАС, в което е досието за сертификация.

Чл. 106. (1) Сертификатът на посадъчния материал от всички категории има срок на валидност до началото на следващия вегетационен период, съобразно растителния вид.

(2) Сертификатът на посадъчния материал от всички категории, произвеждан в контейнери, е без срок.

Глава дванадесета. СТАНДАРТЕН ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ РАСТЕНИЯ

Чл. 107. (1) Стандартният посадъчен материал от медицински и ароматни растения се произвежда при условията на чл. 48 ЗППМ.

(2) Сортовата чистота и автентичност на насажденията от медицински и ароматни растения съответстват на характеристиките на сорта по неговото описание.

Чл. 108. (1) Заготовката, опаковането и етикетирването на стандартния посадъчен материал от медицински и ароматни растения се извършват по условията на чл. 93, 94 и 95.

(2) Върху опаковките на стандартния посадъчен материал се поставя етикет на производителя съгласно приложение № 7. Цветът на етикета е тъмножълт.

Чл. 109. (1) Стандартният посадъчен материал от медицински и ароматни растения трябва да отговаря на минималните изисквания за качество и здравно състояние, посочени в приложение № 6.

(2) Посадъчният материал се оценява от производителя.

Чл. 110. (1) Качеството на стандартния посадъчен материал от медицински и ароматни растения се удостоверява от производителите с фирмен

документ, който съдържа данните от етикета, сортовата чистота и показатели за качество на посадъчния материал.

(2) Фирменият документ на стандартния посадъчен материал от медицински и ароматни растения има срок на валидност до началото на следващия вегетационен период съобразно растителния вид.

(3) Фирменият документ на стандартния посадъчния материал, произвеждан в контейнери, е без срок.

Глава тринадесета.

ПРЕДЛАГАНЕ НА ПАЗАРА НА ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ РАСТЕНИЯ

Раздел I.

Внос и износ на посадъчен материал от медицински и ароматни растения

Чл. 111. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол проверява съответствието на посадъчния материал от медицински и ароматни растения от внос с посоченото в документите, придружаващи вноса.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.) За проверка на съответствието по ал. 1 упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице взема проби за окачествяване по методи, утвърдени от министъра на земеделието.

(3) Лицето по ал. 2 окачествява на място посадъчния материал и издава документ за качество по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 112. (1) Когато резултатите от окачествяването показват, че посадъчният материал от медицински и ароматни растения отговаря на изискванията, посочени в документа, с който се внася, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице издава документ за търговия с посадъчен материал от внос.

(2) Документът за търговия е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, и се издава в 3-дневен срок от издаването на документа за качество по чл. 111, ал. 3.

Чл. 113. Когато резултатите от окачествяването показват, че посадъчният материал от медицински и ароматни растения не отговаря на изискванията, посочени в документа, с който се внася, посадъчният материал се изнася от страната или се унищожават при спазване разпоредбите на чл. 59 ЗППМ.

Чл. 114. Посадъчният материал от внос с издаден документ за търговия се търгува с опаковките и етикетите, с които е внесен в страната, и допълнително поставен стикер върху всяка опаковка, съдържащ данните от официалния етикет на опаковката, на български език.

Чл. 115. Посадъчният материал от медицински и ароматни растения се изнася, придружен от сертификата или фирмения документ.

Раздел II. Документи за търговия

Чл. 116. (1) Сертифицираният и стандартен посадъчен материал от медицински и ароматни растения се търгува с ясно и четливо копие на сертификата, съответно фирмения документ или документа за търговия с посадъчен материал от внос, заверено с подпис и/или печат на търговеца.

(2) Върху копието се изписват името или фирмата на купувача и продавача, количеството продаден посадъчен материал от медицински и ароматни растения и датата на продажбата.

(3) Данните по ал. 2 се записват в книгата по чл. 62, ал. 1 ЗППМ. Търговецът се подписва върху всеки запис в книгата.

(4) Когато предмет на търговия е цялата партида, сертификатът, съответно фирменият документ или документът за търговия с посадъчен материал от внос, се предава на купувача.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Грунтов контрол" е основен метод за проверка чрез полско парцелно изпитване на посевния материал с цел определяне на неговата сортова автентичност и сортовата чистота.

2. "Предбазови семена" (ПБ) са семената: супер елит (СЕ), семена от сравнително изпитване на потомствата (СИП), семена от предварително размножение (ПР) и др.

3. "Базови семена" (Б) са семена елит (Е) и родителски компоненти.

4. "Сертифицирани семена" (С) са семена първо размножение (I p.), включително хибридните семена (F1).

5. "Стандартни семена" (СТ) - няма еквивалентна категория.

6. "Търговски семена" (ТС) - няма еквивалентна категория.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 6 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
24 ОТ 2004 Г. ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ С ПОСЕВЕН И
ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ ОТ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ
РАСТЕНИЯ

(ОБН. - ДВ, БР. 77 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 25.09.2007 Г.)

§ 5. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
13 ОТ 2004 Г. ЗА РЕДА ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА
ПРОИЗВОДИТЕЛИ И ЗАГОТВИТЕЛИ НА ПОСЕВЕН И ПОСАДЪЧЕН
МАТЕРИАЛ И ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ТЪРГОВЦИ НА ПОСЕВЕН И
ПОСАДЪЧЕН МАТЕРИАЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 87 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 19.10.2018 Г.)

§ 30. В Наредба № 24 от 2004 г. за производство и търговия с посевен и посадъчен материал от медицински и ароматни растения (обн., ДВ, бр. 55 от 2004 г.; изм., бр. 77 от 2007 г.) се правят следните изменения:

.....

10. Навсякъде в наредбата думите "министъра на земеделието и горите" се заменят с "министъра на земеделието, храните и горите", а абревиатурата "НСРЗ" се заменя с "БАБХ".

.....

§ 33. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА №
99 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ
ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 03.06.2022 Г.)

§ 14. В Наредба № 24 от 2004 г. за производство и търговия с посевен и посадъчен материал от медицински и ароматни растения (обн., ДВ, бр. 55 от 2004 г.; изм., бр. 77 от 2007 г. и бр. 87 от 2018 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят с "министъра на земеделието".

.....

§ 22. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 13, 19, 20 и 21, които влизат в сила от 1 септември 2022 г.

Приложение № 1 към чл. 1, ал. 2

(Изм. - ДВ, бр. 77 от 2007 г., в сила от 25.09.2007 г.)

Списък на видовете медицински и ароматни растения

I. Едногодишни:

1. *Centranthus L.* - Центрантус
2. *Coriandrum sativum L.* - Кориандър
3. *Datura stramonium L.* - Татул
4. *Matricaria chamomilla L.* - Лайка
5. *Majorana hortensis L.* - Майорана
6. *Nigella sativa L.* - Черна мерудия
7. *Ocimum basilicum L.* - Босилек
8. *Pimpinella anisum L.* - Анасон
9. *Silibum marianum L.* - Бял трън

II. Двугодишни:

1. *Valeriana officinalis L.* - Валериана

III. Многогодишни:

1. *Artemisia L.* - Пелин
2. *Atropa belladonna L.* - Беладона
3. *Altheae officinalis L.* - Медицинска ружа
4. *Chenopodium bonus Heuricus L.* - Чувен
5. *Echinacea sp.* - Ехинацея
6. *Glaucium flavum Grantz.* - Жълт мак
7. *Hyoscyamus niger* - Блян
8. *Hypericum perforatum L.* - Кантарион
9. *Hissopus officinalis L.* - Хизоп
10. *Humulus lupulus L.* - Хмел
11. *Lavandula vera L.* - Лавандула
12. *Leucojum aestivum L.* - Блатно кокиче
13. *Leuzea raponticum L.* - Левзея
14. *Melissa officinalis L.* - Маточина
15. *Mentha piperita L.* - Мента
16. *Monarda fistulosa L.* - Монарда
17. *Nepeta transcaucasica L.* - Непета
18. *Origanum heracleoticum L.* - Бял риган
19. *Pyrethrum cinerariaefolium Trev.* - Пиретрум
20. *Rosa damascena Mill.* - Маслодайна роза
21. *Rosa rogoza L.* - Шипка
22. *Rosmarinus officinalis L.* - Розмарин
23. *Salvia sclarea L.* - Салвия склареа
24. *Salvia officinalis L.* - Салвия официналис (градински чай)

25. *Scutellaria baicalensis* Gebrgi - Байкалска превара

26. *Thymus* sp. - Мащерка

27. *Vinca minor* L. - Зим-зелен

Приложение № 2 към чл. 9

Изисквания за пространствена изолация и сортова чистота на медицинските и ароматните култури

Пространствената изолация и сортовата чистота на медицинските и ароматните култури, посочени в таблицата, е както следва:

Култура	Минимално разстояние в метри, за всички категории	Сортова чистота в %, не по-малко от		
		предбазови (ПБ) и базови (Б) семена	сертифицирани семена (С)	стандартни семена (СТ)
<i>Artemisia</i> L. - Пелин	1000	98	94	90
<i>Althea officinalis</i> L. - Медицинска ружа	1000	99	96	92
<i>Atropa belladonna</i> L. - Беладона	500	99	96	92
<i>Centranthus</i> L. - Центрантус	500	99	98	94
<i>Chenopodium bonus</i> Heuricus L. - Чувен	400	98	96	92
<i>Coriandrum sativum</i> L. - Кориандър	400	99	98	94
<i>Datura stramonium</i> L. - Татул	2	99	98	94
<i>Echinacea</i> sp. - Ехинацея	400	98	97	93
<i>Glaucium flavum</i> Grantz. - Жълт мак	500	98	97	93
<i>Hyoscyamus niger</i> L. - Блян	2	99	98	94
<i>Hyssopus officinalis</i> L. - Исоп	500	99	98	94
<i>Hypericum perforatum</i> L. -				

Кантарион	300	98	97	93
<i>Lavandula vera</i> L. -				
Лавандула	500	99	98	94
<i>Leucosium aestivum</i> L. -				
Блатно кокиче	500	99	98	94
<i>Leuzea garonticum</i> L. -				
Левзея	500	98	97	93
<i>Majorana hortensis</i> L. -				
Майорана	500	99	98	94
<i>Matricaria chamomilla</i> L. -				
Лайка	500	99	98	94
<i>Melissa officinalis</i> L. -				
Маточина	500	99	98	94
<i>Mentha piperita</i> L. -				
Мента	300	99	98	94
<i>Monarda fistulosa</i> L. -				
Монарда	500	99	98	94
<i>Nepeta transcaucasica</i> L. -				
Непета	500	98	95	91
<i>Nigela sativa</i> L. -				
Черна мерудия	500	98	95	91
<i>Osimum basilicum</i> L. -				
Босилек	500	99	98	94
<i>Origanum heracleoticum</i> L.				
- Бял риган	300	99	98	94
<i>Pimpinella anisum</i> L. -				
Анасон	500	99	98	94
<i>Pyrethrum cinerariaefolium</i>				
Trev. - Пиретрум	400	99	98	94
<i>Salvia officinalis</i> L. -				
Градински чай	500	99	98	94
<i>Salvia sclarea</i> L. -				
Салвия склареа	300	98	95	91
<i>Silybum marianum</i> L. -				
Бял трън	1	99	98	94
<i>Thymus</i> sp. - Мащерка	500	99	98	94
<i>Vinca minor</i> L. -				
Зим-зелен	400	99	98	94
<i>Valeriana officinalis</i> L. -				
Валериана	500	98	95	91

Приложение № 3 към чл. 9

Изисквания за аналитична чистота и кълняемост на семената от медицински и ароматни растения

1. Семената на медицинските и ароматните растения от категориите по чл. 3 трябва да съответстват на следните изисквания:

Култура	Мин. аналитична чистота (в тегловен %)	Мин. кълняемост (% от чистото семе)
<i>Artemisia</i> L. - Пелин	95	50
<i>Altheae officinalis</i> L. - Медицинска ружа	90	40
<i>Atropa belladonna</i> L. - Беладона	97	50
<i>Centranthus</i> L. - Центрантус	85	50
<i>Chenopodium bonus</i> Heuricus L. - Чувен	90	50
<i>Coriandrum sativum</i> L. - Кориандър	97	75
<i>Datura stramonium</i> L. - Татул	95	60
<i>Echinacea</i> sp. - Ехинацея	85	50
<i>Glaucium flavum</i> Grantz - ЖЪЛТ мак	85	60
<i>Hyoscyamus niger</i> - Блян	95	40
<i>Hyssopus officinalis</i> L. - Исоп	85	75
<i>Hypericum perforatum</i> L. - Кантарион	85	40
<i>Lavandula vera</i> L. - Лавандула	94	40
<i>Leuzea raponticum</i> L. - Левзея	85	40
<i>Majorana hortensis</i> L. - Майорана	90	50
<i>Matricaria chamomilla</i> L. - Лайка	85	50
<i>Melissa officinalis</i> L. - Маточина	95	50
<i>Mentha piperita</i> L. - Мента	95	60
<i>Monarda fistulosa</i> L. - Монарда	85	60

<i>Nepeta transcaucasica</i> L. - Непета	85	40
<i>Nigella sativa</i> L. - Черна мерудия	90	50
<i>Ocimum basilicum</i> L. - Босилек	90	50
<i>Origanum heracleoticum</i> L. - Бял риган	90	50
<i>Pimpinella anisum</i> L. - Анасон	95	65
<i>Pyrethrum cinerariaefolium</i> Trev. - Пиретрум	85	40
<i>Salvia officinalis</i> L. - Градински чай	95	70
<i>Salvia sclarea</i> L. - Салвия склареа	90	70
<i>Silybum marianum</i> L. - Бял трън	92	75
<i>Thymus</i> sp. - Мащерка	85	60
<i>Vinca minor</i> L. - Зим-зелен	85	50
<i>Valeriana officinalis</i> L. - Валериана	85	40

2. Семената на медицинските и ароматните растения от категориите по чл. 3, които не са посочени в таблицата по т. 1, трябва да съответстват на изискванията за кълняемост и аналитична чистота на култура от същото ботаническо семейство и с най-близък размер на семената.

Приложение № 4 към чл. 21, ал. 2

Големина/размери на партидите и пробите от семена на медицински и ароматни растения

1. Големина/размери на партидите и средните проби, взети от партида семена, на медицинските и ароматните култури, посочени в таблицата:

Култура	Максимално тегло на партидата, kg	Минимално тегло на проба, взета от партида, g
---------	-----------------------------------	---

Artemisia L. - Пелин	1000	5
Altheae officinalis L. - Медицинска ружа	1000	50
Atropa belladonna L. - Беладона	1000	30
Centranthus L. - Центрантус	1000	10
Chenopodium bonus Heuricus L. - Чувен	1000	20
Coriandrum sativum L. - Кориандър	5000	400
Datura stramonium L. - Татул	5000	100
Echinacea sp. - Ехинацея	5000	20
Glaucium flavum Grantz - Жълт мак	1000	25
Hyoscyamus niger - Блян	1000	30
Hyssopus officinalis L. - Исоп	5000	10
Hypericum perforatim L. - Кантарион	5000	5
Lavandula vera L. - Лавандула	5000	10
Leuzea garonticum L. - Левзея	1000	100
Majorana hortensis L. - Майорана	1000	25
Matricaria chamomilla L. - Лайка	1000	10
Melissa officinalis L. - Маточина	1000	10
Mentha piperita L. - Мента	1000	5
Monarda fistulosa L. - Монарда	1000	10
Nepeta transcaucasica L. - Непета	5000	5
Nigela sativa L. - Черна мерудия	1000	30
Ocimum basilicum L. - Босилек	1000	40
Origanum heracleoticum L. - Бял риган	1000	25
Pimpinella anisum L. - Анасон	5000	70
Pyrethrum cinerariaefolium Trev. - Пиретрум	1000	50
Salvia officinalis L. -		

Градински чай <i>Salvia sclarea</i> L. -	1000	50
Салвия склареа <i>Silybum marianum</i> L. -	5000	20
Бял трън <i>Thymus</i> sp. - Машерка	1000	200
<i>Vinca minor</i> L. - Зим-зелен	1000	10
<i>Valeriana officinalis</i> L. - Валериана	5000	5
	1000	10

Максималното тегло на една партида не трябва да бъде превишено повече от 5%.

2. Големина/размер на средните проби, взети от партида семена от медицински и ароматни култури, които не са посочени в таблицата по т. 1:

- а) при дребносеменни култури - минимум 10 g;
- б) при едресеменни култури - минимум 50 g.

Приложение № 5 към чл. 23, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г., изм. - ДВ, бр. 41 от 2022 г., в сила от 03.06.2022 г.)

Информация на официалния етикет

I. На категориите сертифицирани семена

1. (изм. - ДВ, бр. 87 от 2018 г., в сила от 19.10.2018 г.) държава/институция - Република България, Министерство на земеделието;

2. контролен/сертифициращ орган, адрес - ИАСАС, София, бул. Цариградско шосе 125;

3. вид - ботаническо име на вида;

4. сорт - изписан на български език;

5. категория;

6. номер на партидата;

7. произход на семената - държава;

8. дата на вземане на проби (месец и година);

9. нетно тегло или брой на семената;

10. друга информация:

- химични третираня;

- проверка на кълняемостта (месец и година) и "действителна кълняемост в %". (Тази информация се поставя на самозалепващ се върху етикета стикер.)

II. На търговските семена

На официалния етикет на търговските семена се посочва информацията от официалния етикет на сертифицираните категории семена, с изключение на

информацията за "сорт". На мястото на информацията "категория" се записва "търговски семена".

III. На стандартните семена

1. име на заготвителя, който опакова и етикетира стандартни семена, и неговия регистрационен номер;

2. дата на опаковане и етикетирание на семената (месец и година);

3. ботаническо име на вида;

4. сорт - изписан на български език;

5. категория - стандартни семена (СТ);

6. номер на партидата;

7. нетно тегло или брой на семената;

8. друга информация:

- химични третирания;

- проверка на кълняемостта (месец и година) и "действителна кълняемост в %". (Тази информация се поставя на самозалепващ се върху етикета стикер.)

IV. На "малките опаковки"

1. име на фирмата, която е отговорна за пакетирането на семената в "малки опаковки", и регистрационен номер (за фирмите, регистрирани в България);

2. срок на действие на документа;

3. ботаническо име на вида;

4. сорт (за сертифицираните и стандартните семена) - изписан на български език;

5. категория - предбазови (ПБ), базови (Б), сертифицирани (С), стандартни семена (СТ), търговски (Т);

6. номер на партидата семена, която се разфасова в малки опаковки;

7. нетно тегло или брой на семената;

8. произход на семената - държава.

Приложение № 6 към чл. 84, ал. 4

Изисквания за качество и здравно състояние, на които трябва да съответства посадъчният материал от медицински и ароматни растения

1. Посадъчен материал от маслодайна роза, получен от зелени резници

Показатели	Характеристики и норми
1	2
1. Коренова система а) дължина на коренчетата, в см, не по-малко от	Добре развита, брадест тип 5
2. Дебелина на условната коренова шийка, с местоположение 1 cm над	

горните коренчета, в mm, не по-малко от	3
3. Обща дължина на надземната част, измервана от последното горно коренче, заедно с новия прираст, в cm, не по-малко от	11
4. Здравно състояние	Не се допуска нападение от ръжда, черни листни петна и акари

2. Посадъчен материал от лавандула, от резници

Показатели	Характеристики и норми
1. Дължина на надземната част, в cm	10
2. Дължина на кореновата система, в cm	8
3. Диаметър на кореновата шийка, в mm	4
4. Здравно състояние	Не се допускат повреди от гъбни болести, неприя- тели, гризачи и градушка по над- земната част. Ко- реновата систе- ма - без меха- нични повреди, потъмняване; неповредена от болести и неприятели

3. Посадъчен материал от лавандула, от семе

Показатели	Характеристики и норми
------------	---------------------------

1. Дължина на надземната част, в см, не по-малко от	8
2. Дължина на кореновата система, в см, не по-малко от	10
3. Диаметър на кореновата шийка, в mm, не по-малко от	3
4. Здравно състояние	Не се допускат повреди от гъбни болести, неприя- тели, гризачи и градушка по над- земната част. Кореновата сис- тема - без меха- нични повреди, потъмняване; неповредена от болести и неприятели

4. Посадъчен материал от шипка

Показатели	Характеристики и норми
1. Коренова система	
а) дължина на централния корен, в см, не по-малко от	Добре развита 12
2. Дебелина на кореновата шийка, в mm, не по-малко от	6
3. Надземна част	
а) дължина на главната клонка, в см, не по-малко от	Добре оформена 25
4. Здравно състояние	Здрави растения, съвършено (на- пълно) чисти от рак, агрилулус и други болести и неприятели
5. Повреди	Допускат се еди- нични повърх- ностни наранява-

ния на короната
и кореновата
система

5. Посадъчен материал от мента - коренища

Показатели	Характеристики и норми
1. Възраст	Едногодишен, от еднократно реколтиране на насаждението
2. Външен вид	Свежи корени- ща - подземни (бели) и надзем- ни (влачещи стъбла), непро- раснали, почис- тени от всички изсъхнали и пов- редени части на растенията, доб- ре изчистени от пръстта. Не се допускат приме- си от дива мента, други сортове мента и трескот
3. Коренова система	Да има най-мал- ко 3 здрави междувъзлия
4. Здравно състояние	Здрав посадъчен материал. Не се допускат призна- ци на нападение от ментов акар, вирусни заболя- вания, къдравост, вертицилиум

6. Посадъчен материал от мента - разсад

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре развита надземна част и коренчета
2. Дължина на надземната част, в см, не по-малко от	10
3. Листа, в брой, не по-малко от	Четири двойки добре развити листа и запазена връхна част
4. Коренова система	Най-малко четири - пет коренови зачатъци в основата на разсада
5. Здравно състояние	Не се допускат повреди от гъбни болести (ръжда, вертицилийно увяхване, брашнеста мана), повреди от гризачи или градушка по надземната част. Кореновата система без повреди, механични или причинени от болести и неприятели

7. Посадъчен материал от маточина

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре

	развита надзем- на част и корено- ва система
2. Височина в см, не по-малко от	8
3. Листа, в брой, не по-малко от	6
4. Дължина на кореновата система (брадест тип) в см, не по-малко от	4
5. Здравно състояние	Здрави растения, без значителни повреди от болести и неприятели
6. Механични повреди	Да няма откъсна- ти, смачкани лис- та и обелване ко- рата на основни- те коренови разклонения

8. Посадъчен материал от валериана

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре развита коренова система и непо- вреден растежен върх
2. Листна розетка	
а) същински листа, в брой, не по-малко от	2
б) дължина на розетъчните листа, в см, не по-малко от	3
3. Коренова система	
а) коренови разклонения, в брой, не по-малко от	3
б) дължина на кореновите разкло- нения, в см, не по-малко от	4
4. Здравно състояние	Не се допускат повреди от бо-

лести, неприятели, гризачи, механично действие

9. Посадъчен материал от градински чай

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растенията здрави, свежи, с добре развита коренова система и надземна част
2. Височина на надземната част, в см, не по-малко от	12
3. Дебелина на кореновата шийка, в mm, не по-малко от	3
4. Дължина на основните корени, в см, не по-малко от	8
5. Здравно състояние	Здрави, без повреди от гъбни болести, неприятели и гризачи

10. Посадъчен материал от монарда

Показатели	Характеристики и норми
1	2
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре развита коренова система и надземна част
2. Височина на надземната част, в см, не по-малко от	11
3. Брой на листата, не по-малко от	6
4. Брой на кореновите разклонения, не по-малко от	3

5. Дължина на основните корени, в см, не по-малко от	4
6. Здравно състояние	Здрави растения, без признаци на брашнеста мана, вертицилийно увяхване и други болести. Без по- вреди от неприя- тели и гризачи
7. Механични повреди	Да няма откъсна- ти, смачкани лис- та и обелване ко- рата на основни- те коренови разклонения

11. Посадъчен материал от исоп

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре развита коренова система и над- земна част
2. Височина на надземната част, в см, не по-малко от	8
3. Брой на кореновите разклонения, не по-малко от	5
4. Дебелина на кореновата шийка, в mm, не по-малко от	3
5. Дължина на основните корени, в см, не по-малко от	10
6. Здравно състояние	Здрави растения, без повреди от гъбни болести, неприятели и гризачи
7. Механични повреди	Да няма откъсна- ти, смачкани лис-

та и обелване ко-
рата на основни-
те коренови
разклонения

12. Посадъчен материал от бял риган

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре развита коренова система и надземна част
2. Височина на надземната част, в см, не по-малко от	10
3. Брой на листата, не по-малко от	8
4. Дължина на кореновата система (брадест тип), в см, не по-малко от	4
5. Здравно състояние	Здрави растения, без повреди от болести и неприятели

13. Посадъчен материал от розмарин

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре развита надземна част и коренова система
2. Надземна част:	
а) височина, в см, не по-малко от	15
б) брой на разклоненията	от 1 до 3
3. Коренова система:	
а) дебелина на кореновата шийка, в mm, не по-малко от	4
б) дължина на основните корени,	

в см, не по-малко от	8
4. Здравно състояние	Здрави растения, без повреди от гъбни болести и неприятели
5. Механични повреди	Да няма откъснати, смачкани листа и обелване кората на основните коренови разклонения

14. Посадъчен материал от немета

Показатели	Характеристики и норми
1. Външен вид	Растения здрави, свежи, с добре развита надземна част и коренова система
2. Дължина на надземната част, в см, не по-малко от	8
3. Разклонения, в брой, не по-малко от	1
4. Дължина на кореновата система, в см, не по-малко от	8
5. Диаметър на възела на братене, в mm, не по-малко от	2

15. Посадъчен материал от блатно кокиче

Групи луковици, в зависимост от размерите (величини)	Показатели
I	Цветоносни луковици с най-малко две дъщерни неотделими луковици
II	Цветоносни луковици с една дъщерна неотделима луковица

III	Цветоносни луковици без видими дъщерни луковици и с диаметър над 1,5 cm
IV	Луковици с диаметър под 1,5 cm - доотглеждат се

(*) Диаметърът на луковиците се измерва по най-голямата напречна широчина.

Приложение № 7 към чл. 95

Етикети

I. Информация, която се поставя на етикета на категориите сертифициран посадъчен материал от медицински и ароматни растения

1. инициалите на сертифициращия орган и адрес - ИАСАС, София, бул. Цариградско шосе 125;

2. номер на партидата;

3. ботаническо име на вида;

4. наименование на сорта на български език;

5. количество - в брой или нетно тегло на опаковката;

6. произход на посадъчния материал - държава.

II. Информация, която се поставя на етикета на стандартния посадъчен материал от медицински и ароматни растения

1. име на производителя/заготвителя, който опакова и етикетира посадъчен материал от медицински и ароматни растения, и неговия регистрационен номер;

2. номер на партидата, определен от производителя;

3. ботаническо име на вида;

4. наименование на сорта на български език;

5. количество - в брой или нетно тегло на опаковката;

6. произход на посадъчния материал - държава.